TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Kinh tế Việt Nam bứt tốc giữa sức ép bảo hộ thương mại toàn cầu

11:00 08/10/2025

Bất chấp làn sóng bảo hộ thương mại lan rộng, GDP quý III/2025 của Việt Nam tăng 8,23% – mức cao nhất trong 14 năm qua, cho thấy sức chống chịu và khả năng thích ứng ấn tượng của nền kinh tế.

Bước sang quý III, nền kinh tế Việt Nam ghi nhận tốc độ tăng trưởng tổng sản phẩm quốc nội (GDP) đạt 8,23% so với cùng kỳ năm trước – mức cao nhất kể từ 2011. Dữ liệu của Tổng cục Thống kê được nhiều hãng tin quốc tế trích dẫn cho thấy đà phục hồi mạnh mẽ này diễn ra trong bối cảnh kinh tế toàn cầu biến động, khi nhiều quốc gia áp dụng các biện pháp bảo hộ thương mại mới.

Điểm đáng chú ý, cú “bứt tốc” này xuất hiện chỉ ít tuần sau khi Mỹ chính thức áp thuế 20% đối với phần lớn hàng hóa nhập khẩu từ Việt Nam (từ ngày 7/8). Dù vậy, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu 9 tháng vẫn đạt hơn 680 tỷ USD, với thặng dư thương mại 16,8 tỷ USD. Lạm phát tháng 9 duy trì ở mức 3,38%, thấp hơn mục tiêu 4,5–5% mà Chính phủ đặt ra, trong khi sản xuất công nghiệp tăng 9,1% và vốn FDI giải ngân đạt mức cao nhất trong 5 năm.

Xuất khẩu duy trì đà tăng, năng lượng tái tạo trở thành điểm sáng

Theo Reuters, xuất khẩu tháng 9 giảm nhẹ 1,7% so với tháng 8 do tác động thuế mới, nhưng tính chung 9 tháng vẫn tăng 38% so với cùng kỳ 2024, nhờ nhóm hàng cà phê, hóa chất và linh kiện điện tử tăng trưởng tốt, bù cho sự sụt giảm của dệt may và da giày. Tổng kim ngạch xuất khẩu quý III đạt 128,57 tỷ USD, tăng 18,4%, trong khi nhập khẩu tăng 20,2% lên 119,66 tỷ USD, giúp duy trì thặng dư thương mại gần 9 tỷ USD.

Việt Nam bứt tốc, lập kỷ lục tăng trưởng mới trong quý III/2025

Giới quan sát quốc tế cho rằng kết quả này phản ánh sự linh hoạt của các doanh nghiệp Việt Nam trong việc điều chỉnh chuỗi sản xuất, đặc biệt trong lĩnh vực điện tử, hóa chất và năng lượng tái tạo – những ngành đang hưởng lợi từ xu hướng đa dạng hóa chuỗi cung ứng toàn cầu.

Trang ainvest.com (Mỹ) nhận định, Việt Nam duy trì đà phục hồi nhờ ba động lực chính: FDI tiếp tục tăng, du lịch quốc tế phục hồi và tiêu dùng nội địa – tín dụng tăng trưởng ổn định. Lạm phát thấp giúp người dân có dư địa chi tiêu, hỗ trợ tổng cầu. Chỉ số PMI sản xuất tháng 9 đạt 50,4 điểm, thể hiện tâm lý "lạc quan thận trọng" của doanh nghiệp.

Đặc biệt, năng lượng sạch đang nổi lên như lĩnh vực chiến lược mới. Dù Viện Nghiên cứu Kinh tế Năng lượng và Phân tích Tài chính (IEEFA) cảnh báo rủi ro từ thuế chống bán phá giá và cơ chế đấu giá cạnh tranh, Việt Nam vẫn được đánh giá có lợi thế nhờ tài nguyên dồi dào, chi phí cạnh tranh và môi trường đầu tư ổn định.

Giữ vững đà tăng trưởng và củng cố sức chống chịu

Theo Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), tác động của thuế Mỹ sẽ lan tỏa mạnh hơn trong quý IV, khi các đơn hàng xuất khẩu bắt đầu phản ánh chi phí tăng. IMF dự báo mức thuế 20% có thể khiến GDP giảm 0,5–0,7 điểm phần trăm nếu không được bù đắp bởi đầu tư công và tiêu dùng nội địa. Bên cạnh đó, nợ hộ gia đình tăng nhanh khiến người tiêu dùng có xu hướng thắt chặt chi tiêu. NielsenIQ ghi

nhận chi tiêu hộ gia đình tăng 6,5% so với cùng kỳ 2024, nhưng chủ yếu cho nhu yếu phẩm, y tế và giáo dục, trong khi hàng xa xỉ giảm đáng kể.

Ngân hàng Thế giới (WB), ADB và OECD đều dự báo, tăng trưởng Việt Nam sẽ chậm lại trong quý cuối năm, song vẫn duy trì ở mức cao hàng đầu khu vực, khoảng 6,6–7% cho cả năm. Chuyên gia Nguyễn Bá Hùng (ADB) cho biết, ADB đã điều chỉnh tăng dự báo tăng trưởng của Việt Nam nhờ hoạt động xuất khẩu và FDI ổn định, cùng lợi thế cạnh tranh so với các đối tác thương mại khu vực.

Theo Báo cáo Cập nhật Kinh tế Đông Á – Thái Bình Dương công bố ngày 7/10, WB dự báo Việt Nam dẫn đầu khu vực với tăng trưởng 6,6%, vượt xa mức trung bình 4,8%. WB cho rằng, Việt Nam đang trên lộ trình đạt mục tiêu trở thành nước có thu nhập cao vào năm 2045, nhờ tăng đầu tư công và phát triển khu vực tư nhân. Tuy nhiên, rủi ro từ căng thẳng thương mại và "chuyển tải" hàng hóa vẫn tồn tại do phụ thuộc nguyên liệu nhập khẩu.

WB cũng khuyến nghị, Việt Nam cần củng cố sức chống chịu của hệ thống ngân hàng, nâng cao tỷ lệ an toàn vốn và giám sát tín dụng chặt chẽ hơn, trong bối cảnh nợ xấu tăng và tỷ lệ dự phòng giảm. Đồng thời, chính sách tài khóa nên tiếp tục đóng vai trò chủ đạo, tận dụng dư địa nợ công thấp để đầu tư vào năng lượng, logistics và hạ tầng giao thông – những lĩnh vực có thể tạo tác động lan tỏa cho tăng trưởng dài hạn.

Tăng trưởng 8,23% trong quý III không chỉ là kết quả ngắn hạn mà là minh chứng cho sức bền của nền kinh tế Việt Nam trước biến động toàn cầu. Tuy nhiên, để đạt mục tiêu cả năm 8,5% và duy trì đà tăng trưởng dài hạn, Việt Nam cần tiếp tục tái cơ cấu mô hình phát triển, giảm phụ thuộc vào xuất khẩu thâm dụng lao động, hướng tới nền kinh tế dựa trên công nghệ, năng lượng sạch và đổi mới sáng tạo.

Nếu làm được điều đó, Việt Nam không chỉ là "bên hưởng lợi" trong chuỗi cung ứng toàn cầu, mà sẽ trở thành một trung tâm chủ động – kiến tạo giá trị mới cho kinh tế khu vực châu Á.

Thiên Trường